

การให้ความสำคัญแนวทางการปฏิบัติตามจรรยาบรรณเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการทำงาน ของนักบัญชีในจังหวัดอุดรธานี

The Importance of Guidelines for Ethical Practice to Increase the Work Efficiency of Accountants in Udon Thani Province

มริญญา คำมา¹

E-mail: miruntee_f@hotmail.com

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาแนวทางการปฏิบัติตามจรรยาบรรณเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการทำงานของนักบัญชีในจังหวัดอุดรธานี และเพื่อเปรียบเทียบแนวทางการปฏิบัติตามจรรยาบรรณเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการทำงานของนักบัญชีในจังหวัดอุดรธานี จำแนกตามเพศ อายุ ระดับการศึกษาและประสบการณ์การทำงาน โดยใช้กลุ่มตัวอย่างนักบัญชีในจังหวัดอุดรธานี จำนวน 178 ราย เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล คือ แบบสอบถาม และทำการวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่า t-test และค่า Anova

ผลการวิจัยพบว่า การศึกษาแนวทางการปฏิบัติตามจรรยาบรรณเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการทำงานในจังหวัดอุดรธานี ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง ร้อยละ 61.80 มีอายุน้อยกว่า 30 ปี มีระดับการศึกษาปริญญาตรี และมีประสบการณ์ทำงาน 1-5 ปี

การศึกษาคำสำคัญของแนวทางการปฏิบัติตามจรรยาบรรณเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการทำงานในจังหวัดอุดรธานี พบว่า นักบัญชีส่วนใหญ่ให้ความสำคัญเกี่ยวกับการมีแนวทางการปฏิบัติตามจรรยาบรรณเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการทำงานของนักบัญชีในจังหวัดอุดรธานีโดยรวมและเป็นรายด้าน อยู่ในระดับมากที่สุด 2 ด้าน ได้แก่ ด้านการรักษาความลับ และด้านความโปร่งใส ส่วนการเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยเกี่ยวกับแนวทางการปฏิบัติตามจรรยาบรรณเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการทำงานในจังหวัดอุดรธานี จำแนกตามสถานภาพทั่วไป ในด้านเพศ อายุ ระดับการศึกษา และประสบการณ์ทำงาน พบว่า แนวทางการปฏิบัติตามจรรยาบรรณเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการทำงานในจังหวัดอุดรธานีโดยภาพรวม มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนการเปรียบเทียบเป็นรายด้าน ได้แก่ ความโปร่งใส ด้านความรู้ความสามารถ และมาตรฐานในการปฏิบัติงาน ด้านการรักษาความลับ และด้านความรับผิดชอบต่อผู้รับบริการมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

คำสำคัญ: จรรยาบรรณวิชาชีพบัญชี ประสิทธิภาพการทำงานของนักบัญชี

Abstract

The objectives of this research were to study and compare the guideline increasing code of ethics of accountants in Udon Thani province by gender, age, education and experience in Udon Thani province. The samples were 178 persons from the employees selected by random sampling. The research instruments were questionnaire. The statistics used percentage, mean, standard deviation, t-test, and Anova. The research found that the most of them were female younger than 30 years old, bachelor's degree, and experience in accounting work about 1-5 years. For overall significance of guideline increasing code of ethics of accountants in Udon Thani province was very importance among top secret and transparency. Comparison on each aspect, there were founded that the transparency, knowledge, top secret protection and responsibility were on difference and statistical significance at .05 level.

Keywords: the code of ethics for accountants, the efficiency of the accountants

ความเป็นมาของปัญหา

ในยุคที่มีความก้าวหน้าทางเทคโนโลยีสูง การแข่งขันรุนแรงมากขึ้น ส่งผลต่อการตัดสินใจในการทำธุรกิจเพราะถือว่าเป็นสิ่งที่สำคัญมาก การตัดสินใจทางธุรกิจประการหนึ่ง นั่นคือการตัดสินใจโดยอาศัยรายงานทางการเงินเป็นเครื่องมือในการตัดสินใจ การจัดทำบัญชีมีบทบาทต่อผู้ใช้ทั้งภายในและภายนอกองค์กร แต่ปัญหาที่เกิดขึ้นนั้น คือ นักบัญชีขาดจรรยาบรรณทางการบัญชีที่ถูกต้อง

¹ อาจารย์ประจำสาขาวิชาการบัญชี คณะบริหารธุรกิจ วิทยาลัยพณิชยการ

ในการจัดทำรายงานทางการเงินให้มีความน่าเชื่อถือ ดังนั้นองค์กรจึงต้องคัดเลือกบุคคลที่มีความรู้ ความสามารถเพื่อพัฒนาให้องค์กรมีประสิทธิภาพและประสิทธิผลเพิ่มมากยิ่งขึ้นจรรยาบรรณของนักบัญชีที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการทำงานของนักบัญชีที่ (เอกสารประกอบการประชุมวิชาการ นำเสนอผลงานวิจัย ระดับบัณฑิตศึกษาแห่งชาติ, 2559: 1,123 – 1,131)

จรรยาบรรณวิชาชีพนั้น มีความสำคัญในการจัดทำบัญชีและนำเสนอของสถานประกอบการเป็นอย่างมาก นักบัญชีจึงต้องมีจรรยาบรรณวิชาชีพบัญชีด้วยเพราะจรรยาบรรณวิชาชีพบัญชีจะแสดงถึงคุณธรรมและจริยธรรมของนักบัญชี ดังนั้นจึงต้องมีการกำหนดคุณสมบัติของนักบัญชี ตามหลักเกณฑ์ในพระราชบัญญัติวิชาชีพบัญชีปี 2547 ที่ได้กำหนดจรรยาบรรณของผู้ประกอบวิชาชีพ นักบัญชีควรพึงมีได้แก่ ความโปร่งใส ความเป็นอิสระ ความเที่ยงธรรม ความซื่อสัตย์สุจริต ความรู้ ความสามารถ มาตรฐานในการปฏิบัติงาน ความรับผิดชอบต่อผู้รับบริการ และการรักษาความลับ (สหวิชาชีพบัญชี, 2560)

จรรยาบรรณวิชาชีพบัญชี เป็นหลักเกณฑ์และเงื่อนไขความประพฤติของนักบัญชี ที่เป็นหลักให้สมาชิกวิชาชีพนั้นยึดถือปฏิบัติเพื่อรักษาชื่อเสียง และส่งเสริมเกียรติคุณของวิชาชีพตนในด้านการจัดทำบัญชี ซึ่งเป็นงานที่อาศัยความครบถ้วนถูกต้องเพื่อให้งบการเงินสามารถนำงบการเงินมาใช้วิเคราะห์และการตัดสินใจ เนื่องจากงานบัญชีต้องอาศัยความถูกต้องและครบถ้วนของงบการเงิน จึงถือว่างานการเงินมีความสำคัญอย่างยิ่งในการประกอบธุรกิจ เพราะถ้างานการเงินเกิดข้อผิดพลาดจะส่งผลโดยตรงกับสถานประกอบการ ดังนั้น นักบัญชีจึงต้องปฏิบัติตามหลักเกณฑ์จรรยาบรรณทางวิชาชีพเพื่อให้มีประสิทธิภาพในการทำงานยิ่งขึ้น

จังหวัดอุดรธานีเป็นจังหวัดที่มีสถานประกอบการจำนวนมาก สถานประกอบการจึงต้องการสรรหานักบัญชีที่มีทักษะความรู้ความสามารถ และมีจรรยาบรรณในวิชาชีพเข้ามาทำงาน เพื่อให้ได้นักบัญชีที่มีประสิทธิภาพในการทำงานสูง และเป็นไปตามความต้องการของสถานประกอบการ

จากความสำคัญและประเด็นปัญหาข้างต้นเนื่องจากจำนวนนักบัญชีที่เพิ่มขึ้นในช่วงระยะเวลา 5 ปี ทำให้การสรรหานักบัญชีที่มีความรู้ ความสามารถและปฏิบัติตามจรรยาบรรณวิชาชีพที่เคร่งครัดนั้นค่อนข้างยาก จากเหตุผลดังกล่าวข้างต้นผู้วิจัยจึงสนใจที่จะศึกษาเรื่อง “แนวทางการปฏิบัติตามจรรยาบรรณเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการทำงานของนักบัญชีในจังหวัดอุดรธานี” เพื่อเป็นการศึกษาความหมายและลักษณะจรรยาบรรณของนักบัญชีที่แสดงถึง คุณธรรมและจริยธรรม ที่เกี่ยวข้องกับการทำงานของนักบัญชีเพื่อให้เกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผลมากยิ่งขึ้น

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาการให้ความสำคัญแนวทางการปฏิบัติตามจรรยาบรรณเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการทำงานของนักบัญชีในจังหวัดอุดรธานี
2. เพื่อเปรียบเทียบแนวทางการปฏิบัติตามจรรยาบรรณเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการทำงานของนักบัญชีในจังหวัดอุดรธานี

วิธีดำเนินการวิจัย

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

งานวิจัยได้กำหนดประชากรและกลุ่มตัวอย่างเป็นดังนี้

1.1 ประชากรที่ใช้ในการวิจัย คือ นักบัญชีในจังหวัดอุดรธานี จำนวน 320 คน (กรมพัฒนาธุรกิจการค้า, 2565)

1.2 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย คำนวณโดยใช้ตาราง Taro Yamane ที่ระดับความเชื่อมั่น 95% ค่าความคลาดเคลื่อน .05 ได้กลุ่มตัวอย่าง 178 ราย การสุ่มตัวอย่างเป็นการสุ่มแบบง่าย (Simple Random Sampling) ด้วยวิธีการใช้ตารางเลขสุ่มเพื่อสุ่มตัวอย่างโดยให้ประชากรทั้งหมดมีโอกาสในการรับคัดเลือกเข้ามาเป็นตัวแทนของประชากร

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ผู้วิจัยได้กำหนดลักษณะของเครื่องมือในการวิจัยและการสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้

2.1 ลักษณะของเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถามซึ่งแบ่งออกเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับสถานภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ลักษณะแบบสอบถามเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Check List) มีข้อความจำนวน 5 ข้อ

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับแนวทางปฏิบัติตามจรรยาบรรณเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการทำงานของนักบัญชีในจังหวัดอุดรธานี ลักษณะแบบสอบถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) มีข้อความจำนวน 21 ข้อ

ตอนที่ 3 เป็นแบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาและข้อเสนอแนะอื่นๆที่นักบัญชีต้องการให้มีการปรับปรุงหรือแก้ไขปัญหากับแนวทางปฏิบัติตามจรรยาบรรณเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการทำงานของนักบัญชีในจังหวัดอุดรธานีลักษณะแบบสอบถามเป็นแบบปลายเปิด (Open-Ended)

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้ดำเนินการเป็น 3 ขั้นตอน ดังนี้

3.1 ผู้วิจัยได้ติดต่อสำนักงานบัญชีและสถานประกอบการที่จะทำการเก็บข้อมูลแบบสอบถาม

3.2 ผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้ระยะเวลาในการเก็บข้อมูลประมาณ 4 เดือน

3.3 นำแบบสอบถามที่ได้มาทำการตรวจสอบความถูกต้องสมบูรณ์ของแบบสอบถาม และนำไปวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติด้วยเครื่องคอมพิวเตอร์

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้วิเคราะห์ข้อมูลด้วยเครื่องคอมพิวเตอร์ โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางสังคม ซึ่งมีการประมวลผลข้อมูลเป็นขั้นตอน คือหลังจากการตรวจสอบความถูกต้องสมบูรณ์ของแบบสอบถามเรียบร้อยแล้วจึงนำข้อมูลที่ได้มาเปลี่ยนเป็นรหัสตัวเลข (Code) แล้วบันทึกหรัสลงในโปรแกรม เพื่อดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติตามลำดับขั้นตอน ดังนี้

4.1 การคำนวณหาข้อมูลสถานภาพส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถามจากแบบสอบถามตอนที่ 1 ที่มีลักษณะแบบสอบถามเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Check-List) ใช้วิธีการหาค่าความถี่ (Frequency) แล้วสรุปออกมาเป็นค่าร้อยละ (Percentage)

4.2 การคำนวณหาข้อมูลจรรยาบรรณของนักบัญชีจากแบบสอบถามตอนที่ 2 ที่มีลักษณะแบบสอบถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) ใช้วิธีการหาค่าเฉลี่ย (Mean) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation: S.D.)

4.3 การเปรียบเทียบแนวทางการปฏิบัติตามจรรยาบรรณเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการทำงานของนักบัญชีในจังหวัดอุดรธานี จำแนกตามสถานภาพด้าน เพศ อายุ ระดับการศึกษา และประสบการณ์การทำงาน โดยจะใช้การวิเคราะห์ความแตกต่างด้วย t-test สำหรับสถานภาพด้านเพศ และจะใช้การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (Anova) เพื่อจะวิเคราะห์ความแตกต่างของตัวแปรเป็นรายกลุ่ม สำหรับอายุ ระดับการศึกษา และประสบการณ์การทำงาน

ผลการวิจัย

ผลการวิจัยพบว่า

1. นักบัญชีในจังหวัดอุดรธานี ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง มีอายุต่ำกว่า 30 ปี มีระดับการศึกษาปริญญาตรีมีรายได้ต่อเดือนต่ำกว่า 30,000 บาท และมีประสบการณ์การทำงาน 1-5 ปี

ตารางที่ 1 จำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามกลุ่มตัวอย่างจำแนกเพศที่แตกต่างกัน

เพศ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ชาย	68	38.20
หญิง	110	61.80
รวม	178	100

จากตารางที่ 1 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง คิดเป็นร้อยละ 61.80 รองลงมา เพศชาย คิดเป็นร้อยละ 38.20

ตารางที่ 2 จำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามอายุที่แตกต่างกัน

อายุ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
น้อยกว่า 30 ปี	100	56.17
30-40 ปี	46	25.84
41 ปีขึ้นไป	32	17.97
รวม	178	100

จากตารางที่ 2 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามมีอายุ 41 ปีขึ้นไป คิดเป็นร้อยละ 17.97 รองลงมา อายุ 30-40 ปี คิดเป็นร้อยละ 25.84 และอายุน้อยกว่า 30 ปี คิดเป็นร้อยละ 56.17 ตามลำดับ

ตารางที่ 3 จำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามระดับการศึกษาที่แตกต่างกัน

ระดับการศึกษา	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ปริญญาตรี	132	74.16
ปริญญาโท	46	25.84
รวม	178	100

จากตารางที่ 3 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีการศึกษาระดับปริญญาตรี คิดเป็นร้อยละ 74.16 และรองลงมา ระดับปริญญาโท คิดเป็นร้อยละ 25.84

ตารางที่ 4 จำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามรายได้ต่อเดือนที่แตกต่างกัน

รายได้ต่อเดือน	จำนวน (คน)	ร้อยละ
รายได้ต่ำกว่า 30,000 บาท	154	86.52
รายได้สูงกว่า 30,001 บาท ขึ้นไป	24	13.48
รวม	178	100

จากตารางที่ 4 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามมีรายได้ต่อเดือนต่ำกว่า 30,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 86.52 และมีรายได้ต่อเดือนสูงกว่า 30,001 บาท ขึ้นไป คิดเป็นร้อยละ 13.48 ตามลำดับ

ตารางที่ 5 จำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามประสบการณ์การทำงานที่แตกต่างกัน

ประสบการณ์การทำงาน	จำนวน (คน)	ร้อยละ
น้อยกว่า 1-5 ปี	115	64.61
6-10 ปี	35	19.66
10 ปีขึ้นไป	28	15.73
รวม	178	100

จากตารางที่ 5 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามมีประสบการณ์การทำงาน 1-5 ปี คิดเป็นร้อยละ 64.61 รองลงมา มีประสบการณ์การทำงาน 6-10 ปี คิดเป็นร้อยละ 19.66 และมีประสบการณ์การทำงาน 10 ปี ขึ้นไป คิดเป็นร้อยละ 15.73 ตามลำดับ

2. ความสำคัญเกี่ยวกับจรรยาบรรณวิชาชีพของนักบัญชีต่อแนวทางการปฏิบัติตามจรรยาบรรณเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการทำงานโดยรวม อยู่ในระดับความสำคัญมากที่สุด เมื่อจำแนกเป็นรายด้าน พบว่า ด้านการรักษาความลับมีระดับความสำคัญต่อแนวทางการปฏิบัติงานตามจรรยาบรรณเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการทำงานของนักบัญชีในจังหวัดอุดรธานี รองลงมา ด้านความโปร่งใส ความเป็นอิสระ ความเที่ยงธรรม และความซื่อสัตย์สุจริต ด้านความรับผิดชอบต่อผู้รับบริการ และด้านความรู้ความสามารถและมาตรฐานในการปฏิบัติงาน ตามลำดับ

3. การเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยระดับความสำคัญของแนวทางการปฏิบัติตามจรรยาบรรณเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการทำงานของนักบัญชีในจังหวัดอุดรธานี จำแนกตามสถานภาพทั่วไปด้านเพศ พบว่า ความสำคัญของแนวทางการปฏิบัติตามจรรยาบรรณเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการทำงานของนักบัญชีในจังหวัดอุดรธานีโดยภาพรวม ไม่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และเมื่อเปรียบเทียบเป็นรายด้าน ได้แก่ ด้านความโปร่งใส ความเป็นอิสระ ความเที่ยงธรรม และความซื่อสัตย์สุจริต ด้านความรู้ ความสามารถ และมาตรฐานในการปฏิบัติงาน ด้านการรักษาความลับและด้านความรับผิดชอบต่อผู้รับบริการ ไม่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

การเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยระดับความสำคัญของแนวทางการปฏิบัติตามจรรยาบรรณเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการทำงานของนักบัญชีในจังหวัดอุดรธานี จำแนกตามสถานภาพทั่วไปด้านอายุ พบว่า ระดับความสำคัญของแนวทางการปฏิบัติตามจรรยาบรรณเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพของนักบัญชีในจังหวัดอุดรธานีโดยภาพรวม มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และเมื่อเปรียบเทียบเป็นรายด้าน ได้แก่ ด้านความโปร่งใส ความเป็นอิสระ ความเที่ยงธรรม และความซื่อสัตย์สุจริต ด้านความรู้ ความสามารถ และมาตรฐานในการปฏิบัติงาน ด้านการรักษาความลับ และด้านความรับผิดชอบต่อผู้รับบริการ มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จำนวน 4 ด้าน ได้แก่ ความโปร่งใส ความเป็นอิสระ ความเที่ยงธรรม และความซื่อสัตย์สุจริต ด้านความรู้ ความสามารถ และมาตรฐานในการปฏิบัติงาน ด้านการรักษาความลับ และด้านความรับผิดชอบต่อผู้รับบริการ

การเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยระดับความสำคัญของแนวทางการปฏิบัติตามจรรยาบรรณเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการทำงานของนักบัญชีในจังหวัดอุดรธานี จำแนกตามสถานภาพทั่วไปด้านระดับการศึกษา พบว่า ระดับความสำคัญของแนวทางการปฏิบัติตามจรรยาบรรณเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการทำงานของนักบัญชีในจังหวัดอุดรธานีโดยภาพรวม มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และเมื่อเปรียบเทียบเป็นรายด้าน ได้แก่ ด้านความโปร่งใส ความเป็นอิสระ ความเที่ยงธรรม และความซื่อสัตย์สุจริต ด้านความรู้ ความสามารถ และมาตรฐานในการปฏิบัติงาน ด้านการรักษาความลับและด้านความรับผิดชอบต่อผู้รับบริการ มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จำนวน 4 ด้าน ได้แก่ ด้านความโปร่งใส ความเป็นอิสระ ความเที่ยงธรรม และความซื่อสัตย์สุจริต ด้านความรู้ ความสามารถ และมาตรฐานในการปฏิบัติงานด้านการรักษาความลับ และด้านความรับผิดชอบต่อผู้รับบริการ

การเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยระดับความสำคัญของแนวทางการปฏิบัติตามจรรยาบรรณเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการทำงานของนักบัญชีในจังหวัดอุดรธานี จำแนกตามสถานภาพทั่วไปด้านรายได้ต่อเดือน พบว่า ระดับความสัมพันธ์ของแนวทางการปฏิบัติตามจรรยาบรรณเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการทำงานของนักบัญชีในจังหวัดอุดรธานีโดยภาพรวม มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และเมื่อเปรียบเทียบเป็นรายด้าน ได้แก่ ด้านความโปร่งใส ความเป็นอิสระ ความเที่ยงธรรม และความซื่อสัตย์สุจริต ด้านความรู้ ความสามารถ และมาตรฐานในการปฏิบัติงาน ด้านการรักษาความลับ และด้านความรับผิดชอบต่อผู้รับบริการ มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จำนวน 4 ด้าน ได้แก่ ด้านความโปร่งใส ความเป็นอิสระ ความเที่ยงธรรม และความซื่อสัตย์สุจริต ด้านความรู้ ความสามารถ และมาตรฐานในการปฏิบัติงานด้านการรักษาความลับ และด้านความรับผิดชอบต่อผู้รับบริการ

การเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยระดับความสำคัญของแนวทางการปฏิบัติตามจรรยาบรรณเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการทำงานของนักบัญชีในจังหวัดอุดรธานี จำแนกตามสถานภาพทั่วไปด้านประสบการณ์ทำงาน พบว่า ระดับความสำคัญของแนวทางการปฏิบัติตามจรรยาบรรณเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการทำงานของนักบัญชีในจังหวัดอุดรธานีโดยภาพรวม มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เมื่อเปรียบเทียบเป็นรายด้าน ได้แก่ ด้านความโปร่งใส ความเป็นอิสระ ความเที่ยงธรรม และความซื่อสัตย์สุจริต ด้านความรู้ ความสามารถ และมาตรฐานในการปฏิบัติงาน ด้านการรักษาความลับ และด้านความรับผิดชอบต่อผู้รับบริการ มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จำนวน 4 ด้าน ได้แก่ ด้านความโปร่งใส ความเป็นอิสระ ความเที่ยงธรรม และความซื่อสัตย์สุจริต ด้านความรู้ ความสามารถ และมาตรฐานในการปฏิบัติงานด้านการรักษาความลับ และด้านความรับผิดชอบต่อผู้รับบริการ

อภิปรายผล

1. จากผลการวิจัยพบว่า ระดับความสำคัญของนักบัญชีในจังหวัดอุดรธานีให้ความสำคัญเกี่ยวกับแนวทางปฏิบัติตามจรรยาบรรณเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการทำงาน ด้านความโปร่งใส ความเป็นอิสระ ความเที่ยงธรรม ความซื่อสัตย์สุจริต ด้านความรู้ ความสามารถ และมาตรฐานในการปฏิบัติงาน มีระดับความสำคัญอยู่ในระดับมากที่สุด ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยที่ศึกษาเรื่องความสัมพันธ์ระหว่างจรรยาบรรณและทักษะทางวิชาชีพกับประสิทธิภาพการทำงานของนักบัญชีในสำนักงานบัญชี จังหวัดนครราชสีมา พบว่า ด้านความโปร่งใส ความซื่อสัตย์สุจริต มีความสัมพันธ์ในเชิงบวกและส่งผลต่อประสิทธิภาพการทำงานของนักบัญชีอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

2. จากผลการวิจัยพบว่า ระดับความสำคัญของนักบัญชีในจังหวัดอุดรธานีให้ความสำคัญเกี่ยวกับแนวทางการปฏิบัติตามจรรยาบรรณเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการทำงาน ด้านการรักษาความลับมีระดับความสำคัญอยู่ในระดับมากที่สุด ซึ่งสอดคล้องกับที่ศึกษาเรื่องสมรรถนะของนักบัญชีในความต้องการของผู้ประกอบการในภาคตะวันออก พบว่า สถานประกอบการต้องการนักบัญชีที่สามารถรักษาความลับไม่นำข้อมูลบริษัทไปเปิดเผยอาจเนื่องจากนักบัญชีเป็นผู้รู้ความเคลื่อนไหวทางการเงินของธุรกิจ จึงต้องมีความซื่อสัตย์มีจรรยาบรรณต่อวิชาชีพของตนเอง โดยไม่เปิดเผยข้อมูลทางการเงินขององค์กรต่อคู่แข่งหรือบุคคลอื่นที่ไม่มีส่วนเกี่ยวข้อง นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับงานวิจัย ที่ศึกษาเรื่องจรรยาบรรณของนักบัญชีที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการทำงานของนักบัญชีที่ปฏิบัติงานในสำนักงานบัญชีในเขตอำเภอเมือง จังหวัดนครราชสีมา พบว่า จรรยาบรรณวิชาชีพของนักบัญชีในด้านการรักษาความลับ ส่งผลต่อประสิทธิภาพการทำงานของนักบัญชี อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 (รัชนิกร จันทิมี และ ลีศิริรัตน์ มีมาก, 2559)

สรุปผลการวิจัย

จากผลการวิจัยด้านการให้ความสำคัญแนวทางการปฏิบัติตามจรรยาบรรณเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการทำงานของนักบัญชีในจังหวัดอุดรธานี พบว่าผู้ทำบัญชีให้ความสำคัญต่อจรรยาบรรณวิชาชีพบัญชีในระดับมากที่สุดทุกด้าน ด้านที่มีคะแนนความสำคัญมากที่สุดได้แก่ ด้านการรักษาความลับ เมื่อแยกพิจารณาเป็นด้านๆพบว่า

ด้านความโปร่งใส ความเป็นอิสระ ความเที่ยงธรรม และความซื่อสัตย์สุจริต ในเรื่องผู้ประกอบการวิชาชีพบัญชีต้องปฏิบัติงานด้วยความยุติธรรมซื่อตรงต่อวิชาชีพและต้องไม่มีส่วนได้เสียในงานที่ตนประกอบวิชาชีพ นอกจากค่าตอบแทนที่ได้รับจากการประกอบวิชาชีพนั้นและผู้ประกอบวิชาชีพบัญชีต้องปฏิบัติงานอย่างตรงไปตรงมา จริงใจ ซื่อตรงต่อวิชาชีพไม่คดโกง ไม่หลอกลวงด้านความรู้ความสามารถและมาตรฐานในการปฏิบัติงาน ในเรื่องผู้ประกอบการวิชาชีพบัญชีต้องศึกษาหาความรู้และชำนาญทางวิชาชีพเพิ่มเติมอย่างต่อเนื่องเพื่อพัฒนาความรู้ ความสามารถให้ทันสมัยอยู่เสมอ

ด้านการรักษาความลับ ในด้านการประกอบวิชาชีพบัญชีต้องไม่นำข้อมูลที่เป็นความลับขององค์กร ที่ตนได้มาจากการปฏิบัติงานวิชาชีพและความสัมพันธ์ในทางธุรกิจ รวมทั้งความลับขององค์กรที่ตนสังกัดไปเปิดเผยต่อบุคคลที่ไม่มีส่วนเกี่ยวข้องได้รับทราบ โดยไม่ได้รับอนุญาตจากองค์กร เว้นแต่ในกรณีที่เป็นการเปิดเผยตามสิทธิหรือหน้าที่ที่กำหนดไว้ในกฎหมายหรือฐานะผู้ประกอบการวิชาชีพบัญชี

ด้านความรับผิดชอบต่อผู้รับบริการ ในเรื่องผู้ประกอบการวิชาชีพบัญชีต้องมีความรับผิดชอบต่อตามกรอบวิชาชีพบัญชีต่อผู้รับบริการ ด้านความรับผิดชอบต่อผู้ถือหุ้น ผู้เป็นหุ้นส่วน หรือบุคคลหรือนิติบุคคลที่ผู้ประกอบการวิชาชีพบัญชีปฏิบัติหน้าที่ให้ ในเรื่อง ผู้ประกอบการวิชาชีพบัญชี ต้องไม่กระทำการใดๆ ที่ส่งผลกระทบต่อชื่อเสียง และการดำเนินการขององค์กรที่ตนสังกัดและด้านความรับผิดชอบต่อเพื่อร่วมวิชาชีพและจรรยาบรรณทั่วไป ในเรื่องผู้ประกอบการวิชาชีพบัญชีต้องประพฤติตนในทางที่ถูกที่ควร สำนึกในหน้าที่และไม่ปฏิบัติตนในลักษณะที่ทำให้เกิดความเสื่อมเสียเกียรติศักดิ์แห่งวิชาชีพบัญชี

สรุปว่าผู้ทำบัญชีในจังหวัดอุดรธานีเห็นความสำคัญแนวทางการปฏิบัติตามจรรยาบรรณเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการทำงานของนักบัญชี ซึ่งเป็นกรอบความประพฤติและวิธีปฏิบัติของผู้ประกอบวิชาชีพบัญชีเพื่อให้ผลงานของผู้ประกอบวิชาชีพบัญชีมีคุณภาพ น่าเชื่อถือและผู้ใช้บริการให้ความเชื่อมั่น

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

ควรมีการกำหนดเวลาในการทำงานที่เหมาะสม มีการควบคุมการทำงานให้ใช้เวลาอย่างน้อยที่สุดมีการประเมินผลการทำงานของตนเอง เพื่อนำข้อบกพร่องมาปรับปรุงแก้ไข มีการตรวจสอบการทำงานของตนเองว่าการทำงานในแต่ละขั้นตอนมีความซ้ำซ้อนหรือไม่ เพื่อลดขั้นตอนการทำงานน้อยลง และสามารถปฏิบัติงานได้ในปริมาณที่มากขึ้น โดยต้องยึดถือความถูกต้องถูกต้องและความสมบูรณ์ของงาน อีกทั้งมีการรับงานด้วยปริมาณที่เหมาะสมไม่รับงานในปริมาณที่เกินกว่าที่กฎหมายกำหนด

ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

1. ศึกษาจรรยาบรรณวิชาชีพของนักบัญชีในมุมมองอื่นๆ ที่ผู้วิจัยไม่ได้นำมาศึกษาในการวิจัยครั้งนี้
2. การศึกษาในครั้งต่อไปควรมีการเปลี่ยนวิธีการเก็บรวบรวมข้อมูลจากแบบสอบถามเป็นการสอบถามเชิงลึกโดยการสัมภาษณ์

สัมภาษณ์

เอกสารอ้างอิง

- กรมพัฒนาธุรกิจ. (2565). ปริมาณการบัญชีของภาคตะวันออกเฉียงเหนือ. <https://www.dbd.go.th/news_view.php?nid=469403169> (สืบค้นเมื่อ 1 ตุลาคม 2565).
- ญาณิน วิลามาต. (2551). ความสัมพันธ์ระหว่างจรรยาบรรณวิชาชีพและประสิทธิภาพการทำงานของนักบัญชีในเขตจังหวัดพระนครศรีอยุธยา. วิทยานิพนธ์ปริญญาบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลสุวรรณภูมิ.
- ฐิติรัตน์ มีมาก และ รัชนิกร จันทิมิ. (2558). งานสิ่งแวดล้อมและความรู้เกี่ยวกับความสามารถของนักบัญชีส่งผลกระทบต่อคุณภาพการรายงานทางการเงินของธุรกิจ SME ในจังหวัดนครราชสีมา. ปริญญาโทบริหารธุรกิจ (การบริหารธุรกิจ) มหาวิทยาลัยวงษ์ชวลิตกุล.
- ธานินทร์ ศิลป์จารุ. (2551). การวิจัยและการวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติด้วย SPSS. กรุงเทพฯ: วีอินเตอร์พริ้นท์.
- ปวีณา สุตกาลา. (2553). ปัจจัยด้านจรรยาบรรณแห่งวิชาชีพบัญชีที่มีผลกระทบต่อประสิทธิภาพการทำงานของนักทำบัญชี ในสถานประกอบการนิคมอุตสาหกรรมในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา. วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต วิทยาลัยการจัดการ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลสุวรรณภูมิ.

- รัชนิกร จันทิมี และ จิตติรัตน์ มีมาก. (2559). จรรยาบรรณของนักบัญชีที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการทำงานของนักบัญชีที่ปฏิบัติงาน ในสำนักงานบัญชี ในเขตอำเภอเมือง จังหวัดนครราชสีมา. เอกสารประกอบการประชุมวิชาการ นำเสนอผลงานวิจัยระดับบัณฑิตศึกษาแห่งชาติ 2559 (หน้า 1,123 – 1,131) มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- ส.จิตรนารถ และ ช.ศักดิ์ชัย. (2558). การปฏิบัติงานบัญชีในความต้องการของนักลงทุนตะวันออก. ปรินญาโทบริหารธุรกิจ (การบริหารธุรกิจ) มหาวิทยาลัยบูรพา.
- สหวิชาชีพบัญชี. (2560). รหัสปฏิบัติการวิชาชีพบัญชีเลขที่ 19. <<http://www.fap.or.th/upload/9414/vidYpCZ5D7.pdf>> (สืบค้นเมื่อ 1 ตุลาคม 2565).